

SkalActueel nr. 38

juni 2004

Informatie over regelgeving, inspectie & certificatie van de biologische productie in Nederland

ISSN nr. 1569 - 3872

Inhoud

- [Voorwoord](#)
- [Toetreding nieuwe lidstaten EU](#)
- [Verplichte aansluiting opslagbedrijven](#)
- [EU-logo op producten uit derde landen](#)
- [Zitstok voor biologische leghennen](#)
- [Gebruik afgekeurd vermeerderingsmateriaal](#)
- [Verklaring van herkomst bij gangbare mest verplicht](#)
- [Opgelet: speciale controle van verpakking en etiketten!](#)
- [Jaarverslag 2003](#)
- [Skal betaalt deel controlekosten terug](#)
- [Certificaten ingetrokken](#)
- [Infoblad Bereiding](#)
- [Vanuit het Bestuur](#)

Voorwoord

Skal heeft in 2003 winst gemaakt. Dat hebben we aan twee dingen te danken. Aan een hogere bio-omzet van onze aangeslotenen én door verlaging van onze kosten. Skal is een slanke organisatie met slimme medewerkers geworden. Ik ben trots op onze medewerkers die de operationele strategie van het bestuur met zoveel inzet en creativiteit tot een succes hebben gemaakt - met behoud van kwaliteit. We zijn daarbij tot het uiterste gegaan, zodat we nu inzicht hebben wat structureel mogelijk is. Het incidentele deel van de winst wil Skal aan u, onze klanten terugbetalen. Voor het structurele deel van de winst zullen we een voorstel voor tariefsaanpassing maken. Daarmee wil Skal een aangescherpte prijs/kwaliteit verhouding presenteren. Me dunkt een gezond bedrijfseconomisch streven, alsof we door concurrentie worden geprikkeld.

Tegelijkertijd ben ik me ervan bewust dat Skal nog verder kan verbeteren. Zeer actueel is de doorgevoerde administratieve verantwoording van de bedrijfs- en productspecificaties die Skal in 2004 oplegt aan (kleine) landbouwers die bereiden. Dit zijn eisen van de EU-verordening voor biologische productie. Eigenlijk hadden we dat al veel eerder moeten doen. Het gaat immers om zekerheid voor de consument! Maar het betekent ook een extra administratieve last voor de ondernemer. Ik ga dan ook graag in op het verzoek van een aantal betrokkenen om hierover met elkaar te spreken.

Jaap de Vries,
directeur Stichting Skal

Nieuws uit Brussel

Toetreding nieuwe lidstaten EU

Per 1 mei 2004 zijn tien nieuwe lidstaten tot de EU toegetreden. De Europese Commissie heeft daarop een lijst gepubliceerd van de EU-erkende controle-organisaties in deze nieuwe lidstaten. Deze controle-organisaties zijn erkend overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 2092/91 voor de biologische productiemethode. Alle producenten, bereiders en importeurs van biologische producten moeten onder controle staan van zo'n erkende controle-organisatie. U treft deze lijst aan op onze website www.skal.nl onder regelgeving/overzicht.

Door de toetreding van de nieuwe lidstaten zijn Hongarije en Tsjechië van de derde landen lijst geschrapt. Op deze derde landen lijst staan de landen buiten de EU van waaruit import van biologische producten zonder importmachtiging van Laser (LNV) mogelijk is.

Het EU-logo voor biologische producten is nu ook in de talen van de nieuwe lidstaten beschikbaar.

Verplichte aansluiting opslagbedrijven

De Europese Commissie heeft onlangs bepaald dat ook marktdeelnemers die biologische producten opslaan zich moeten aansluiten bij een erkende controle-organisatie en zich moeten onderwerpen aan het controlesysteem. Deze aansluitplicht gaat in met ingang van 1 juli 2005. Skal gaat in overleg met het Ministerie

van LNV na hoe ver deze aansluitplicht reikt en welke bedrijven zich moeten gaan aansluiten. We verwachten dat hierover in het najaar van 2004 meer bekend is.

Skal zal u te zijner tijd nader informeren.

EU-logo op producten uit derde landen

De Europese Commissie heeft de voorschriften voor het gebruik van het EU-logo verduidelijkt. Het EU-logo houdt in dat biologische producten onder de controleregeling vallen zoals de EU die bepaald heeft. De EU heeft onlangs aangegeven dat het EU-logo ook mag worden gebruikt op producten uit derde landen, mits voor deze producten gelijkwaardige EU-controle-eisen gelden. Dit betekent een verruiming van de eerdere interpretatie dat het EU-logo alleen is toegestaan op biologische producten waarvan de ingrediënten allemaal afkomstig zijn vanuit de EU.

Regelgeving & voorschriften

Zitstok voor biologische leghennen

De EU schrijft voor dat biologische leghennen zitstokken moeten hebben met een lengte van tenminste 18 cm per hen. De EU geeft echter geen nadere invulling van wat onder een zitstok wordt verstaan. Naar aanleiding van een praktijksituatie heeft Skal de interpretatie van de term "zitstok" aangepast en vastgelegd in de Skal-Certificatiegrondslagen. Dit is gebeurd in overleg met de Sectorwerkgroep Biologische Pluimveehouderij van Biologica.

Bij de inspectie hanteert Skal de volgende interpretatie van zitstok:

Een zitstok is een horizontaal aangebrachte stok of lat van hout, metaal of kunststof zonder scherpe randen waar de legkip op kan zitten of rusten, in ieder geval niet bestaande uit draadgaas.

De zitstok moet ten minste 30 mm x 30 mm dik zijn.

De poot van de hen moet de stok kunnen omvatten en de stok moet aan de bovenkant afgerond zijn.

Geïntegreerde zitstokken (b.v. de etagerand, in het rooster) zijn toegestaan. Een geïntegreerde zitstok moet voor de hen als zitstok herkenbaar zijn. Een zitstok die in het rooster is opgenomen, moet daarom tenminste 3 cm verhoogd zijn (dit geldt niet voor een etagerand).

Van de totale lengte aan zitstokken moet 50 % verhoogd zijn; dit betekent in elk geval 40 cm vrije ruimte onder de zitstok, een as-

afstand van minimaal 30 cm tussen de stokken, een vrije ruimte tot het plafond van minimaal 40 cm en tot aan de wand van minimaal 20 cm.

Boven de roosters geplaatste A-ruiters e.d. zijn toegestaan, mits uitgevoerd volgens de definitie van een zitstok.

Gebruik afgekeurd vermeerderingsmateriaal

Hoewel het voor de vermeerderingsteelt van zaaizaad en pootgoed is toegestaan om uit te gaan van gangbaar zaaizaad en pootgoed, vroegen telers in voorgaande jaren voor de vermeerdering meestal toch een ontheffing aan voor gebruik van gangbaar uitgangsmateriaal. Dit om het product, in geval van afkeuring door de NAK, toch als biologisch veevoer af te kunnen zetten.

Vanaf begin dit jaar is het voor een aantal gewassen, waaronder aardappelen en granen, echter niet meer mogelijk een ontheffing te krijgen voor het gebruik van gangbaar pootgoed of zaaizaad.

Afgekeurd pootgoed of zaaizaad zou daarom niet meer als biologisch veevoer mogen worden afgezet, omdat het zonder ontheffing uit gangbaar materiaal is opgekweekt. In overleg met het Ministerie van LNV is Skal tot de volgende oplossing van dit probleem gekomen:

- voor vermeerdering van biologisch uitgangsmateriaal uit gangbaar uitgangsmateriaal hoeft overeenkomstig de EU-verordening 2092/91 geen ontheffing te worden aangevraagd, ook niet als de teler een afgekeurd eindproduct als biologisch geteeld product (bijv. veevoer) wil afzetten;
- als een teler een afgekeurd product biologisch wil afzetten, moet de teler aan Skal de verklaring van de NAK kunnen overleggen dat het uitgangsmateriaal is afgekeurd (met daarop gewas- en perceelsgegevens);
- Skal ziet toe op de biologische productie van het uitgangsmateriaal en beoordeelt aan de hand van de verklaring van afkeuring of een product, zonder ontheffing geteeld vanuit gangbaar uitgangsmateriaal, als biologisch product/veevoer mag worden afgezet.

Verklaring van herkomst bij gangbare mest verplicht

In de biologische landbouw mag u niet zomaar alle gangbare dierlijke mest gebruiken. U mag alleen gangbare dierlijke mest (onbewerkt of gedroogd) gebruiken die van extensieve, diervriendelijke bedrijven afkomstig is. Om hierop toezicht te kunnen houden eist Skal dat u zorgt voor een verklaring van herkomst bij

elke partij gangbare mest die u aanvoert. In deze verklaring dient de leverancier van de mest de volgende zaken te vermelden:

- de mestcode van de aangevoerde mest;
 - de hoeveelheid aangevoerde mest;
 - dat de mest afkomstig is van een rundvee-, schapen- of geitenbedrijf met maximaal 2 GVE per hectare;
- of
- een pluimveebedrijf dat officieel de benaming "met (vrije) uitloop" mag gebruiken;
- of
- een varkensbedrijf met maximaal 10 zeugen of 17 vleesvarkens per ha.
- dat hij/zij Skal toestemming geeft om het bedrijf te benaderen voor aanvullende informatie.

Meer informatie over gangbare mest kunt u vinden in het Informatieblad Plantaardige Productie (blz. 43 t/m 46) dat ook te vinden is op www.skal.nl onder Publicaties.

Inspecties

Bereid een inspectie voor!

Als u de avond tevoren zorgt dat u de zaken waar de inspecteur naar kan vragen klaarlegt, dan neemt een inspectie veel minder van uw kostbare tijd in beslag. Tijd is geld.

Opgelet: speciale controle van verpakking en etiketten!

Eind vorig jaar hebben we u al bericht dat Skal etiketten niet meer vooraf beoordeelt. Het is de verantwoordelijkheid van de aangeslotene om een etiket te maken dat voldoet aan de regelgeving. Om dit te controleren, zal Skal in het komende kwartaal extra inspecties op etiketten uitvoeren. De inspecties zullen plaatsvinden bij de Skal aangeslotenen, maar ook in natuurvoedingswinkels en supermarkten.

Voorbeelden van juiste etiketten en de regelgeving vindt u op www.skal.nl, Regelgeving, Reglementen, Voorschriften voor aanduidingen en etiketten.

Berichten van kantoor Skal

Jaarverslag 2003

Bij deze nieuwsbrief treft u de brochure "Werken aan betrouwbaarheid" aan. Dit is het verslag van Skal over het afgelopen jaar. We willen u hiermee een beeld geven van de ontwikkelingen rond inspectie en certificering van de biologische productie in Nederland.

Bovendien biedt de brochure u een blik naar de toekomst. Ook omvat het jaarverslag de jaarrekening over 2003.

Indien u extra exemplaren wilt ontvangen is een telefoontje naar Skal voldoende.

U kunt het jaarverslag ook downloaden via www.skal.nl (onder Publicaties).

Skal betaalt deel controlekosten terug

Wanneer uw bedrijf in 2003 onder controle stond van Skal ontvangt u een deel van de betaalde controlekosten terug. Skal restitueert de bedrijven elk een bepaald percentage van de betaalde vaste (basis) bijdrage en variabele bijdrage. Het betreft een éénmalige restitutie.

Skal moet nog bepalen hoe de teruggave precies plaats zal vinden. U ontvangt hierover nog nadere informatie. Voor teruggave aan bereiders en importeurs geldt overigens wel de voorwaarde dat zij de gerealiseerde omzet over 2003 (incl. accountantsverklaring) en voorzover van toepassing de verwachte omzetgegevens over 2004 hebben ingezonden.

Het Bestuur van Stichting Skal heeft tot deze teruggave besloten nu uit de jaarrekening blijkt dat in 2003 meer inkomsten zijn gegenereerd dan was voorzien. Bovendien zijn als gevolg van efficiëncymaatregelen de exploitatiekosten lager uitgevallen. Met de teruggave is een totaal bedrag gemoeid van 274.000 Euro, dit is circa 8% van de geïnde bijdragen over 2003.

Certificaten ingetrokken

Skal heeft per 25 mei jl. het certificaat van een importeur ingetrokken. Het bedrijf was het niet eens met de Skal-normen voor biologische wijn en wilde bovendien niet aan de betalingsverplichtingen voldoen.

Ook is van twee landbouwbedrijven het certificaat wegens wanbetaling ingetrokken.

Skal heeft betreffende afnemer(s) geïnformeerd.

Infoblad Bereiding

Binnenkort verschijnt een gedrukte versie van het Informatieblad Bereiding. Dit blad beschrijft op toegankelijke wijze de voorschriften waaraan biologisch bereiders moeten voldoen, en hoe zij deze voorschriften in de praktijk moeten brengen.

Een reeks van wijzigingen in de biologische verordening die in de loop der tijd zijn opgetreden is in dit informatieblad verwerkt.

U bent van deze wijzigingen ook al via Skal Actueel op de hoogte gebracht.

Elk bedrijf dat als bereider bij Skal is aangesloten krijgt de komende tijd een exemplaar toegestuurd. Op www.skal.nl is onder "Publicaties" de vernieuwde versie al in te zien.

Skal Actueel altijd per post

Alle aangeslotenen ontvangen Skal Actueel in gedrukte vorm per post. Daarnaast is het mogelijk om Skal Actueel enige dagen eerder per e-mail te ontvangen. Enkele aangeslotenen hebben ons nu gevraagd de toezending per post te staken omdat men de nieuwsbrief ook al per e-mail ontvangt.

Vanwege de verplichting om de aangeslotenen op de hoogte te houden van veranderingen in regelgeving en procedures blijft Skal alle aangeslotenen per post informeren om zo op duidelijk zichtbare wijze aan deze verplichting te voldoen.

Overigens, wilt u Skal Actueel ook per e-mail ontvangen, stuur dan een berichtje naar cm@skal.nl.

Vanuit het bestuur

Het Bestuur van Stichting Skal heeft de afgelopen maanden veel aandacht besteed aan de financiële ontwikkelingen van Skal. Ze heeft de jaarrekening 2003 goedgekeurd en besloten om de in 2003 aangesloten bedrijven een gedeeltelijke restitutie te verlenen van de betaalde bijdragen. Daarnaast wil het Bestuur komend najaar met een voorstel komen voor een moderner tariefsysteem.

De komende periode beraadt het Bestuur zich over de reikwijdte van de certificeringsactiviteiten van Skal. Zoals bekend certificeert Skal op basis van de (publiekrechtelijke) EU-Verordening 2092/91.

Daarnaast vraagt de sector ook om aanvullende bio-certificering ten behoeve van handel en export naar landen waar andere of extra biologische voorschriften gelden, hetzij door de overheid, hetzij door de markt bepaald. Alvorens te bepalen of en in hoeverre dit ook de taak van Skal is, heeft het Bestuur de sector gevraagd hierop haar visie te geven.

Tenslotte buigt het Bestuur van Skal zich de komende tijd over het residubeleid van Skal.

Nu het ministerie van LNV heeft aangegeven dat het residubeleid de verantwoordelijkheid van Skal is, wil het Bestuur naar wegen zoeken die kunnen leiden tot een meer internationaal geharmoniseerd beleid, in samenwerking met de belangrijkste EU-partners.

De volgende Skal Actueel verschijnt in september 2004